Anul 43-lea Preţul 3 Lei Duminecă 30 Iunie 1935 Cenzurat No. 27

FOAIA POPORULUI

Cea mai veche foaie poporală, naţională şi politică, înfiinţată la anul 1892

Apare în fiecare Duminecă

PREŢUL ABONAMETULUI
Pe un an . . . . . Lei 140.—
Pe o jumătate de an . . . Lei 70.—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăţi şi autorităţi 300 lei anual

Director: NIC. BRATU, fost senator
Redacţia şi Administraţia:
Sibiu, str. Mitropoliei Nr. 12 (lângă Poştă)
Telefon Nr. 182
Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERATE
se primesc la BIROUL ADMINISTRAŢIEI
Sibiu, strada Mitropoliei Nr 12
Preţul inseratelor:
Un şir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

† Gheorghe Crişan

La 24 ore, după ce am aflat trista ştire despre moartea acestui vrednic fiu al Bihorului, stau cu inima îndurerată şi nu pot prinde peana în mână să-i scriu aceste rânduri de adio... Numai la aşa ceva nu mă gândeam.

Fire blândă şi liniştită, dornic de a face numai bine cui putea, naţionalist înflăcărat dar fără sgomot, Gheorghe Crişan s'a remarcat de tânăr în şirul luptătorilor Neamului dela graniţa de vest.

Aşa se explică, că după moartea lui Aurel Lazăr, judeţul Bihor — care e mai mai mare decât întreagă Bucovina — l-a ales pe Crişan preşedinte al Organizaţiei Partidului Naţional Ţărănesc. Şi ce planuri frumoase, de organizare politică-economică, îşi făcuse răposatul pentru judeţul Bihor!

Ca fiu al judeţului, născut la Beiuş, dintr'o fruntaşe familie de industriaş român, Gheorghe Crişan a avut prilej să cunoască deaproape necesităţile judeţului. El crescuse în mijlocul frământărilor financiare, industriale şi comerciale din Ţara Bihariei. Această întinsă regiune românească de mult însetează după cultură şi bunăstare. Şi el voia s'o ajute?

Multi ani secretar general al Partidului Naţional şi apoi Naţional-Ţărănesc, pentru regiunea Ardealului, răposatul are prilej să cunoască toate problemele Ardealului şi Banatului. Sufletul lui liniştit, la aparenţă, se sbate neîncetat cu problemele actuale ale Neamului din care face parte.

Parcă îl văd, cum în iarna anului 1929, fiind ambii deputaţi, îmi descria odată, pe Bulevardul Elisabeta din Bucureşti, planurile de înfăptuire ale guvernării naţional-ţărăniste ce începea. In sufletul său curat nu calcula cu răutatea multor oameni, îndeosebi a celor ce l-au umilit în legătură cu banca „Cetatea" dela Braşov, deşi era absolut nevinovat.

In a doua guvernare naţional-ţărănistă, Crişan ajunge subsecretar de stat la preşedinţie şi ministru al Ardealului. Dar, la Bobotează din 1933, când Iuliu Maniu demisionează, dela preşedinţia consiliului de miniştri, Gheorghe Crişan încă pleacă... Secretarul urmează pe preşedinte. Nici nu se putea altcum.

Şi de ce n'aşi spune aci, cum a fost această plecare? L-am întrebat odată, călătorind în tren, când mi-a spus între altele următoarele:

— Cu 24 ore înainte, şeful mi-a atras atenţia să aranjez totul pentru predare şi plecare. Să fie totul în perfectă ordine. Şi am predat, la plecare, între altele peste 1½ milioane lei numerar, pe cari alţii înainte sau după noi n'au prea făcut, căci obiceiul pământului este de a astupa găuri de ultimă oară. Noi am plecat cum am venit...

La aceasta i-am reflectat: Şi totuşi lumea mare critică guvernarea noastră atât de necruţător, — la ceeace Gh. Crişan a mai reflectat:

— Da aşa este, ceeace scriu gazetele noastre e curat scandal! Nu mai eşti în stare să-ţi aperi cinstea şi onoarea!

Eu am observat: Ai dreptate! Dar să ne bucurăm, că acest limbaj păcătos n'a



Gheorghe Crişan
fost ministru al Ardealului

pătruns şi în presa ardeleană! — La ceeace Crişan a ripostat foarte vehement:

— Pe deoparte e bine, dar pe cealaltă e rău. Ei ne batjocoresc, noi tăcem. Ar trebui să scrieţi şi voi tot aşa! Cine e mincinos şi obraznic trebue tratat în consecinţă!

Trenul înainta în noapte adâncă. Eu mă apropiam de gara, unde schimb trenul. Ne-am despărţit. Dar nici odată nu l voi uita, cu câtă mâhnire şi durere mi-a povestit atunci multe episoade politice.

*

Acum te ai dus, dragă Ghiţă. Ai scăpat de această lume uşuratică şi pismăreaţă. Toţi cari te-am cunoscut mai deaproape, nu te vom uita. Căci nu te putem uita. Ai fost bun şi robit, însuşiri cari nu se prea potrivesc cu cariera profesională de avocat şi om politic în ţara românească...

Dormi în pace suflet nobil şi curat!

Nicolae Bratu

*

Cine a fost Gh. Crişan

S'a născut la 1887 în comuna Beiuş, jud. Bihor. Şcoala primară şi liceul le-a absolvat în Beiuş, a urmat apoi dreptul la universităţile din Cluj şi Budapesta. Cenzura de avocat a făcut-o cu distincţie.

In 1913 a fost numit director al biroului Partidului Naţional Român din Ardeal. In timpul războiului a îndeplinit funcţiunea de secretar general al acestui partid.

In 1918, la isbucnirea revoluţiei, Gheorghe Crişan a fost proclamat secretar general al consiliului naţional român, cu sediul la Arad. In această calitate, împreună cu Cicio Pop el a iscălit memorabilul manifest către ţările din întreaga Europa, prin care se cerea autonomia naţionalităţilor din vechea monarhie austro-ungară. Tot împreună cu Cicio Pop, Crişan a iscălit convocarea pentru istorica adunare naţională ce a avut loc la 1 Decemvrie 1918, la Alba Iulia.

Ca reprezentant al Ardealului a luat parte la adunarea dela Cernăuţi, când s'a proclamat Unirea Bucovinei cu România.

La conferinţa de pace, în Paris, a fost unul dintre primii colaboratori ai dlui Vaida-Voevod. A mai fost trimis şi într'o misiune de propagandă în America.

In 1929 a fost ales secretar general al organizaţiilor Partidului Naţional Ţărănesc din Ardeal. După moartea lui Aurel Lazăr e ales preşedinte al organizaţiei judeţene din Bihor.

In 1933 a fost unul din membrii delegaţiei economice, care a însoţit la Londra pe Nic. Titulescu.

A fost Subsecretar de Stat la Finanţe, unde a dovedit cinste şi spirit de organizare. După aceea ministru al Ardealului şi interimar la alte ministere.

O frumoasă activitate a desvoltat la înfiinţarea şi organizarea Casei Naţionale de Economie şi Cecuri. A fost primul preşedinte al consiliului de administraţie al acestei instituţii.

La adunarea naţional-ţărănistă dela Iaşi, Gh. Crişan era aşteptat Dumineca trecută să vorbească în numele Ardealului. Sâmbătă seara a luat masa la Bucureşti, în familia avocatului Iosif, o rudă a răposatului, unde i s'a făcut rău, plesnindu-i o arteră. In cursul nopţii a intrat în comă, iar a doua zi, Duminecă, a încetat din viaţă. Pe când la Iaşi era aşteptat să sosească, el se lupta cu moartea....

Din aceste scurte date, necomplecte, se poate vedea ce posturi frumoase şi importante a ocupat Gheorghe Crişan. El moare sărac....

*

Inmormântarea

Corpul neînsufleţit a fost depus pe un catafalc la Biserica Albă din Capitală, unde Marţi după amează (25 Iunie) a avut loc un serviciu religios. După aceea rămăşiţele pământeşti au fost transportate la Gara de Nord şi de aci cu un vagon special la Beiuş, unde Mercuri 26 Iunie Crişan a fost aşezat în cripta familiară.

La Biserica Albă, după serviciul religios, a vorbit dl preşedinte Ion Mihalache în numele partidului. A spus cuvinte sincere şi pline de durere pentru pierderea lui Crişan. Cuvântarea aceasta de adio a făcut o adâncă impresie asupra celor de faţă, între cari erau şi ministrii Victor Pop, A. Lapedatu şi Manolescu-Strunga reprezentând guvernul liberal, cum şi foarte mulţi fruntaşi din lumea politică a Capitalei.

Au mai vorbit d-nii: avocat Tătuşescu în numele personalului dela Casa Naţională de Economii şi Cecuri, Octavian Prie în numele organizaţiilor ardelene ale P. N. T., Rada Pandrea, director la Casa de Economii şi Cecuri, pentru organizatorul şi primul preşedinte al instituţiei, care este azi poate cea mai solidă şi mai sigură în ţară.

Dela Orade sicriul a fost transportat cu un automobil până la Beiuş, unde la bariera oraşului a fost primit de populaţia din Beiuş. Cortegiul s'a îndreptat prin strada Horia şi Duca spre cimitir, unde au mai vorbit arhiereul Andrei Crişan, în numele bisericei ortodoxe; dl V. Potârcă, fost ministru, în numele comitetului central; Valer Moldovan, fost ministru, în numele dlui Iuliu Maniu şi Mihai Popovici; Teodor Roxin în numele Bihorului; M. Dumitriu, Ghiţă Pop, Ştefan Mărcuş şi alţii. Ultimul a vorbit dl dr. Aurel Dobrescu, fost subsecretar de stat, care în numele generaţiei dispărutului, prin cuvinte foarte mişcătoare şi-a luat rămas bun dela celce a fost Ghiţă Crişan.

Marea adunare naţional-ţărănistă dela Iaşi

Marile adunări ale Partidului Naţional Ţărănesc îşi urmează cursul. S'a început cu cea dela Craiova, iar cea din urmă a fost Dumineca trecută, 23 Iunie, la Iaşi. Sâmbăta viitoare va fi o altă grandioasă adunare la Cluj.

In acest număr vom raporta pe scurt, neavând loc, despre măreaţa adunare dela Iaşi. A fost o manifestaţie populară, cum Iaşul n'a mai văzut de mulţi ani. Aceasta e o nouă dovadă a popularităţii Partidului Naţional Ţărănesc.

Cu trenuri speciale, cu căruţe şi automobile sau pe jos, au sosit la 50.000 de persoane, din toate judeţele aproape de Iaşi, îndeosebi din Moldova de sus. Glasul de chemare a fost ascultat de mic şi mare, tânăr şi bătrân, ca o furtună a pornit lumea câmpului şi a muntelui.

Localnicii au spus, că atâta lume n'a văzut Iaşul, de când s'au retras trupele române în Moldova. Acum n'a fost însă o mobilizare răsboinică, ci o mobilizare paşnică după dreptate, o mobilizare de afirmare a masselor populare.

Altădată treceau pe străzile Iaşului, alaiurile în haine strălucitoare, conducând pe Domnitor; acum au defilat oamenii brazdei, oamenii satelor, muncitorii câmpului, îmbrăcaţi în haine de serbătoare.

Sosirea conducătorilor

Pe strada care duce la gară, dimineaţa la ora 7 era plin de lume. Un frumos grup de tineri erau îmbrăcaţi în cămăşi verzi, în frunte cu o fanfară. In fruntea lor şi a şefilor de sectoare stă, pe peronul gării, dl profesor Costăchescu, preşedintele organizaţiei de Iaşi.

Intre nesfârşite urale şi cântând muzica „Deşteaptă-te Române", coboară din tren d-nii Ion Mihalache, Nicolae Lupu, Virgil Madgearu, V. Potârcă, M. Ghelmegeanu şi alţii. D-na Ghiulea oferă un buchet de flori dlui Mihalache.

La ora 8 coloanele străbat piaţa Unirii, îndreptându-se spre parcul sportiv, unde are loc adunarea. Fiecare judeţ are indicat locul său. Până la ora 10 toate judeţele sunt adunate.

Defilarea mulţimei

s'a început cu organizaţia tineretului din Iaşi, îmbrăcaţi în cămăşi verzi, sub conducerea dlui prof. Zane, iar în fruntea tuturor dl prof. univ. Costăchescu.

Defilarea oraşului şi judeţului Iaşi a durat o oră şi jumătate. După aceea au urmat judeţele: Tutova, Tecuci, Dorohoi, Fălciu, Roman, Baia, Bacău, Vaslui, Neamţu şi Botoşani. Parcul sportiv abia poate cuprinde mulţimea. Intreagă defilarea a durat 3 ½ ore. Toate judeţele au venit în frunte cu muzici şi fanfare.

Deschiderea adunării

s'a făcut de către dl prof. univ. *Nic. Costăchescu*, care mulţumeşte fruntaşilor conducători pentru onoarea de a vizita oraşul Iaşi. Totodată mulţumeşte şi organizaţiilor judeţene, cari s'au prezentat atât de impunător la această măreaţă adunare. După aceea dl prof. Costăchescu spune între altele:

Rostul acestei întruniri a fost să vedem care este voinţa poporului în nordul Moldovei. Aţi răspuns aşa cum trebue. Vorbiri nici n'ar mai fi necesare. D-voastră aţi vorbit 3—4 ore, cât aţi defilat aici.

Totuşi vom asculta şi cuvintele conducătorilor noştri. Căci au multe să ne spună. Din parte-ne promitem ascultare şi disciplină, fiindcă ştim că se lucrează pentru ridicarea ţărănimii din această ţară.

Cuvântarea dlui N. Lupu

A spus între altele: Aţi venit cu toţii, ca la zile mari de serbătoare. Şi în acelaş timp, ca la zile mari de durere. Este astăzi o zi mare de durere pentru noi? Este, pentrucă ţara mândră şi bogată, pentru care am luptat, este astăzi sărăcită mai mult decât oricând. Şi asta nu atât din cauza guvernului, cât din cauza hoţilor şi a impozitelor. Au trecut aproape 20 ani dela Unire şi am aşteptat să vină o îndreptare. N'a venit. Vine însă sărăcia materială şi moartea morală a poporului.

Domnilor, va fi nevoie de o organizare şi mai strânsă. Dl preşedinte Mihalache o va face, spre a asigura deplina izbândă, pentrucă ţinta noastră nu este să doborâm un guvern, ci vrem să doborâm *un sistem*. Ne-am săturat de statul liberal, de statul ciocoesc, vrem un stat ţărănesc.

Ce a spus dl V. Madgearu

Guvernul trebue să plece, pentrucă a venit cu un program de care nu s'a ţinut. Cu cenzura şi starea de asediu ascund haosul din ţară.

In cursul crizei economice, toate ţările au avut deficite, din cauza scăderii preţurilor. Aşa a fost şi la noi. In anul 1933, dacă naţional-ţărăniştii am fi rămas la guvern, reduceam deficitul ţării dela 5 miliarde la un miliard şi jumătate. Atât era deficitul după cele 7 luni de guvernare a noastră.

După noi au venit liberalii şi au încheiat anul bugetar 1933—1934 cu trei miliarde deficit, şi au făcut un deficit nou şi pe anul bugetar 1934—1935. Care a fost rezultatul? Un deficit de peste 4 miliarde numai la bugetul statului şi un alt deficit de un miliard 600 milioane la căile ferate. Deci în total 6 miliarde de lei deficit.

Referitor la împrumutul de înzestrare declar astăzi, în faţa ţării, că până la 23 Iunie 1935 s'au consumat 700 milioane lei pentru administrarea internă, din banii cari trebuiau să meargă pentru înarmarea ţării.

Pe de altă parte impozitele au fost sporite. Inşelătoria o ştiţi cu toţii. Au făgăduit că le vor uşura, în schimb le-au urcat.

Cu cele trei miliarde de lei taxe de consumaţie, pe care le-au pus acum în primăvară, se ajunge la o scumpire nemai pomenită a traiului.

Cuvântarea dlui I. Mihalache

A vorbit limpede, frumos şi înălţător pe înţelesul tuturor, spunând între altele următoarele:

Noi nu ne jucăm cu speranţele acestor mii de oameni, cari au plecat pe drumuri de acasă, cu sărăcia în spate; noi nu făgăduim; noi ne angajăm ca la oaste, cu un jurământ, să nu dezertăm dela datorie.

Suntem pătrunşi de adevărata conştiinţă naţională. Nu primim dela nimeni naţionalism în cutiuţe şi în sticluţe, distilate prin farmacii şi prin laboratoare de import. Nu! Naţionalismul nostru îl sorbim dela izvor. Naţionalismul nostru este cel dela Horia, Avram Iancu, Tudor Vladimirescu şi Coşbuc.

Guvernul liberal se află astăzi într'un hal de decădere, în care n'a mai fost alt guvern. Au păgubit moneda ţării, de aceea s'a scumpit viaţa, căci azi în loc să scot 6 lei pe marfa de un franc francez, trebue să scot 12—13 şi chiar 14 lei.

Acest guvern este în ultimul hal de decădere şi în ceeace priveşte moravurile, nu numai în ce priveşte nepriceperea. Cine astăzi fură în averea statului, mâine urcă banca ministerială. Fiecare partid poate să aibă uscături, la noi în partid a fost şi este vânătoare după astfel de uscături. Dar la liberali este altă monedă.

Avem încă lupte grele de dat, dar vom birui, că suntem mulţi şi ştim ce vrem şi ce putem şi dreptatea este cu noi. Trebue să grăbim însă biruinţa, fiindcă lumea nu mai poate răbda.

De aici vă duceţi cu toţii acasă. Veţi spune că aţi lăsat aici, pe dealurile Copoului, o parte din speranţele d voastră. Şi aţi mai lăsat tunurile partidului puse în bătaie cu ţeava spre Bucureşti. Aşteptăm să vedem dacă cetatea se va preda, sau o vom lua cu asalt în timpul cel mai scurt. (Aplause îndelungate).

După adunare a avut loc o masă comună, unde încă s'au mai ţinut cuvântări. Dl prof. univ. Costăchescu a toastat pentru M. Sa Regele. Cu trenul de seara oaspeţii străini din Bucureşti au părăsit Iaşul.

Nou guvern în Jugoslavia

IUGOSLAVIA are un nou guvern format de Stoiadinovici. Din acest guvern Jeftici nu mai face parte. Guvernul Jeftici a demisionat din cauză că toate partidele de opoziţie s'au declarat contra lui. Noul guvern a dat toate libertăţile cetăţeneşti. Cenzura a fost ridicată. Ziarele scriu absolut liber. In toamnă probabil să se facă noui alegeri. Politica Croaţilor a câştigat, dar ei încă n'au intrat în guvern.

INFORMAŢIUNI

DI IULIU MANIU şi STUDENŢIMEA. Dela adunarea din Braşov dl Iuliu Maniu a plecat la Bucureşti, unde a stat câteva zile. Inainte de plecare a primit o delegaţie de studenţi, în frunte cu dl Traian Cotigă, preşedintele „Uniunii naţionale a studenţilor români". Delegaţia a prezentat dlui Maniu expresia sentimentelor ei de stimă şi a rugat pe dl I. Maniu să le dea unele lămuriri asupra programului d-sale politic. Această prezentare a făcut impresie la mulţi, cari ştiau că dl Vaida susţine, că studenţimea e cu el.

DI MIHAI POPOVICI a părăsit spitalul, în ziua de 21 Iunie. Rana este aproape vindecată. Starea generală e bună. Domniasa va participa la adunarea naţional-tărănistă, care se ţine în 29 Iunie la Cluj.

UN ÎMPRUMUT de 17 milioane lei vrea să facă primăria oraşului Timişoara, la Casa Naţională de Economie şi Cecuri din Bucureşti. Din acest împrumut ar urma să se construiască o catedrală românească la Timişoara şi să se mărească abatorul comunal. — O mare biserică românească la Timişoara e necesară, iar modernizarea abatorului va ajuta, ne place a crede, la exportul vitelor din Banat şi Ardeal, ceeace de multe ori am cerut.

INMULŢIREA AVIOANELOR preocupă tot mai mult cercurile noastre militare. In zilele trecute, dl ministru al apărării naţionale Angelescu şi dl subsecretar de stat al aerului Caramfil, au discutat de aproape asupra cumpărării de noui avioane. — Numai să cumpere lucru bun, că prea multe nenorociri se întâmplă cu avioanele româneşti. Şi unii bagă vină avioanelor, alţii piloţilor.

„LUNA BRĂILEI". După „luna" Bucureştilor se aranjează acum a Brăilei, dela 4 Iulie până la 6 August. Reducerea pe căile ferate este de 50 la sută în cursul săptămânei şi de 75 la sută de Sâmbătă dimineaţa până Luni noaptea. In cursul acestei „luni" va fi la Brăila şi ceva „expoziţie". Aşa se spune.

FOŞTII LUPTĂTORI ENGLEZI au hotărît vizitarea unor capitale europene. Probabil vreau să facă propagandă pentru pacea, care se arată tot mai ameninţată. Astfel se anunţă din Londra, că o delegaţie engleză a foştilor combatanţi va vizita Berlinul în luna Iulie. Cea dintâi vizită o vor face însă la Praga în 4 Iulie, apoi la Viena, în 8 Iulie, iar la Berlin vor fi în 13 Iulie. — Bine ar fi, ca aceste vizite să poată contribui cu ceva la întărirea păcii nu a răsboiului!

MUNCĂ OBLIGATORIE. Guvernul german a primit legea, prin care se rânduieşte serviciul muncii obligatorii pentru orice german, în vârstă de 20 ani, ca o pregătire pentru serviciul militar.

CE VA FI? E cunoscut cazul prefectului poliţiei din Bucureşti, colonel Gabriel Marinescu, care în seara zilei de 8 Iunie a ţinut la Radio conferinţa, ce a produs atâta sânge rău. Acum s'a lăţit următoarea versiune: Dacă se vor face în curând schimbări neprevăzute în conducerea Statului, atunci se va înfiinţa un minister al poliţiilor şi siguranţei generale, al cărui conducător va fi colonelul Marinescu; dacă vom avea tot guverne parlamentare, ca până acum, atunci colonelul Marinescu va primi funcţia de administrator al Domeniilor Regale, căci s'a dovedit a fi un bun „organizator" şi aci ar avea un post potrivit.

MESERIAŞII abonaţi la foaie sunt rugaţi să citească articolul ce-l publicăm la pagina 6. E în discuţie existenţa lor. Daţi şi altora să citească.

RĂSBOIUL între Italia şi Abisinia pare că nu se va putea înlătura. Ştiri din Londra vestesc, că supuşii englezi din Abisinia se pregătesc de plecare. Pe de altă parte, mai multe mari avioane militare engleze aşteaptă în Egipt momentul potrivit pentru a transporta în loc sigur pe supuşii englezi. — După 15 August, când timpul nu mai este ploios în Abisinia, se crede că s'ar putea întâmpla să se pornească atacul Italienilor.

UN ORAŞ GRECESC cu numele Elessa, aproape de Salonic, un centru industrial cu multe fabrici de mătasă, a ars în săptămâna trecută. Focul s'a pornit la ora 1 din noapte dela o fabrică de mătasă. Fiind vânt au ars la 400 de case, adecă a cincia parte din oraş. Numai cu ajutorul pompierilor din 3 oraşe vecine s'a putut stânge focul, care a lăsat fără adăpost vreo 3000 persoane.

IAR MUSTĂŢILE LA MODĂ le vreau... Ungurii. Şi să nu ne mirăm, Ungurul de obiceiu e grozav de mândru pe mustăţi. Iată cazul generalului Gömbös, prim-ministru al Ungariei. Generalului acesta îi place fastul, paradele şi ţinuta mare. Adoră însă şi disciplina şi simetria. Astfel a ordonat în luna Mai, ca tot personalul palatului preşedinţial să lase să-i crească mustaţă. (Sunt peste 60 de oameni.) La sfârşitul lunei Iunie „va trece în revistă mustăţile". Acei a căror mustăţi nu vor fi destul de mari, vor fi concediaţi. — Bravo Miklósbácsi!

INVAZIE DE VIERMI a dat zilele trecute în Egipt, nimicind recolta de bumbac în partea sudică a ţării. Ministerul agriculturii dă o primă de un şiling pentru fiecare kilogram de viermi omorâţi de populaţie. E temere că viermii, vor ataca şi alte semănături.

DACĂ PAPA ar fi în Germania, demult ar fi fost arestat şi internat într'un lagăr de concentrare. Aşa a declarat în zilele trecute Alfred Rosenberg, un conducător hitlerist, care stă aproape de cancelarul Hitler.

PROPRIETARII DE VII sunt făcuţi atenţi, din partea Ministerului Agriculturii: In urma ploilor prea multe din ultima vreme, trebue continuat stropitul viilor cu soluţiuni mai tari cu o jumătate kilogram de piatră vânătă la 100 litri de apă. Serviciile agricole judeţene încă vor da instrucţiuni mai deaproape.

PREŢURI MAXIMALE pentru geamuri va fixa Ministerul de Industrie şi Comerţ, în urma hotărârii consiliului de miniştri. Ministerul va stabili şi normele de desfacere şi circulaţie a acestui articol. — E şi vremea, să se facă ceva, căci prea se urcase preţul sticlei.

TÂRGUL MOŞILOR din Bucureşti a fost prelungit în urma hotărârii primarului Capitalei, până la 20 Iulie 1935. Vizitatorii din provincie au reducere pe căile ferate.

EXPOZIŢIE. Duminecă 30 Iunie a. c. ora 11. a. m. se deschide expoziţia Institutului de Aplicaţie Menaj, în Sibiu str. Mitropoliei 21. Rugăm vizitaţi-o! Direcţiunea

Caut obiecte antice de aur şi argint
Max Springer
Str. Regina Maria 20. **Cumpăr** aur şi argint frânt cu preţurile cele mai mari de zi şi livrete de economii ale Cassei Generale de Economii.
16263

16269

Cu inima frântă de durere, aduc la cunoştinţa tuturor rudeniilor, prietenilor şi cunoscuţilor, că mult iubitul şi bunul meu soţ

Dr. Ilariu Hoadrea

notar public

a încetat din viaţă, după o lungă şi grea suferinţă, în etate de 57 ani, în ziua de 26 Iunie 1935.

Inmormântarea va avea loc Vineri, 28 Iunie 1935, ora 17, în Cimitirul Central al oraşului Sibiu.

Serviciul funebral se va oficia în capela Cimitirului.

Dormi în pace suflet blând!

Sibiu, la 26 Iunie 1935.

Ileana Dr. Hoadrea
soţie

La dispoziţia Onor. participanţi vor sta 3 tramvae electrice la ora 16¹⁵, în faţa Hotelului Bulevard.

Intreprinderea de pompe funebre Paly şi fiul Telefon 325.

CINE câştigă, trei abonaţi la „Foaia Poporului", primeşte o carte de cetit.

Prăvălia de mătasă
„GALLIA"
s'a mutat
în str. Regina Maria Nr. 7
vis-à-vis de Hotelul Impăratul Romanilor
16266

SERBAREA DE SFÂRŞIT DE AN ŞCOLAR la Liceul de fete „Domniţa Ileana" din Sibiu, a avut loc Duminecă 23 Iunie crt., în sala Prefecturei şi a fost şi în anul acesta la înălţime. Elevele cari s'au produs au dat dovadă de multă destoinicie şi sârguinţă. S'a putut vedea un progres, ceiace dovedeşte şi silinţa care şi-a dat o doamnele profesoare, cu predarea materialului. Elevele Lupu E. cl. I A, Băilă cl. I B, Gabor cl. II B, Tămaş E. cl. II A. Marinescu cl. II B, Fleschin P. cl. II B, Dumitrescu M. cl. IV, au recitat cu pricepere şi dicţiune bună diverse poesii ale poeţilor noştri de seamă. Eleva Mateşiu D. cl. II B a cântat la pian cu precisiune Fantasie de W. A. Mozart. Transcripţiunea „Trovatore" de G. Verdi pentru vioară şi pian, a fost executată bine de elevele Heimberger A. cl. VII (vioară) şi A. Fulea cl. V (pian). Eleva M. Topolog cl. VI a cântat cu pricepere muzicală Fantasie de D. F. E. Auber. Corul dirijat de d-şoara prof. Delia Olariu, a cântat cu frazare corectă Imnul regal, Imn de urare, de Porumbescu, Corul Zinelor din Povestea rosei, de R. Schumann, şi Corul Ţigancelor, din Traviata de Verdi. Toate punctele au fost viu aplaudate, de public. Sala a fost arhiplină. De închiere dşoara, directoare Maria Ştefănescu, a ţinut elevelor o frumoasă vorbire de încheiere. Apoi a urmat împărţirea premiilor. Publicul a plecat foarte satisfăcut dela această serbare frumoasă.

Cele mai **practice şi ieftine cadouri** puteţi să cumpăraţi numai la: **Emil Höchsmann** *Bijoutier, Sibiu, str. Regina Maria 22*

Editura şi tiparul „Tipografia Poporului"
Redactor responsabil: H. N. BRAIU.

Mersul vremii în ţară

A plouat în Bucovina şi Basarabia

Începând din 18, dar îndeosebi după 20 Iunie, au dat ploi în foarte multe părţi ale ţării. Astfel a plouat în judeţele: Cernăuţi. Câmpulung, Bălţi, Orhei, Argeş, Gorj, Mehedinţi, Romanaţi, Olt, Teleorman, Vlaşca, Mureş, Sibiu, Ciuc, Trei Scaune, Făgăraş, Braşov, Târnava Mare, Severin, Caraş, Arad, Bihor.

N'a plouat încă

până la 21 Iunie în judeţele: Suceava, Chişinău, Tighina, Cetatea Albă, Piatra Neamţ, Bacău, Focşani, Botoşani, Roman, Tutova, Buzău, Brăila, Silistra, Satu Mare. — In aceste judeţe situaţia semănăturilor era foarte gravă. Grânele au suferit mari pierderi.

A plouat în toată ţara

în zilele dela 22—26 Iunie c., astfel că starea semănăturilor s'a îndreptat şi recolta ţării pare asigurată. Ca urmare vedem, că guvernul a luat ultimele hotărîri în legătură cu valorificarea grâului, ceeace până acum a tot amânat de săptămâni de zile.

In mai multe judeţe, ploile din ultimele zile au făcut diferite pagube. Prin unele locuri au fost inundaţii, prin altele furtuni cu grindină, ceeace se întâmplă în fiecare an în lunile Mai şi Iunie. Peste Bucureşti încă au căzut ploi mari cu furtună.

Timp mai frumos

se anunţă pentru zilele următoare. Se prevede, că ciclul ploilor va lua sfârşit. Pe ziua de 27 Iunie cerul s'a înseninat într'o mare parte a ţării, timpul devine frumos.

Seceta a luat sfârşit pretutindeni. A căzut ploaie destulă chiar şi în judeţele Fălciu şi Cahul, unde nu plouase din luna Aprilie.

Starea porumbului

s'a îmbunătăţit. Porumbul se va desvolta repede, ploaia căzută îi face bine. Acum va urma o periodă de căldură, care va fi bună pentru vii şi semănături.

Unde e mai cald?

După cum iarna polul frigului e la Topliţa sau la Roman, vara avem o concentrare de aer ferbinte în anumite localităţi, după jocul curenţilor şi starea higrometrică.

Anul acesta arşiţa cea mai puternică e la Bolgrad, în Basarabia, unde de vre-o două săptămâni staţiunea meteorologică de aci anunţă mereu 33 grade la umbră. Nici ploile generale n'au scăzut dogoarea din sudul Basarabiei.

E o căldură mare şi în Deltă, minima nopţii nu coboară la Sulina mai jos de 20 grade.

*

Călduri mari în alte ţări

Berlin, 26 Iunie. Asupra Germaniei s'a abătut un val puternic de căldură. La Berlin termometrul a arătat 35 grade la umbră. O temperatură similară s'a măsurat pe coasta mării de Est în timp ce pe coasta mării de Nord a căzut o ploaie abundentă. Valul de căldură a făcut la Berlin două victime, cari au murit de insolaţie.

Viena, 26 Iunie. In Austria domneşte o căldură tropicală. Azi a fost la Viena 42 grade la soare. Un muncitor a căzut pe stradă şi a murit de insolaţie.

Praga, 26 Iunie. Şi în Cehoslovacia domneşte o căldură tropicală. La Praga termometrul a înregistrat 32 grade la umbră şi 52 la soare. La ora 7 dim. temperatura era de 22,3 grade la umbră.

Varşovia, 26 Iunie. Călduri înfricoşătoare se înregistrează în toată Polonia. La Varşovia temperatura a atins 41 grade la umbră. La Gdynia s'au înregistrat 50 de grade la umbră. Temperatura apei de mare în golful Puck este de 28 grade. Numeroase cazuri de insolaţie au fost semnalate.

Pentru tinerii cu termen redus

Se pune în vedere tinerilor ce au fost recrutaţi anul acesta de către Consiliul de Recrutare al judeţului Sibiu următoarele:

1. Toţi acei cari posedă 4 clase de liceu şi o şcoală de ucenici cu o durată de cel puţin 2 ani, precum şi acei care posedă 7 clase primare şi o şcoală de ucenici cu o durată de cel puţin 4 ani, să înainteze certificatele originale Cercului de Recrutare Sibiu cu o cerere timbrată cel mai târziu până la data de 1 August 1935.

Deciziile de termen redus ce s'au dat tinerilor din asemenea categorie au fost anulate pe baza modificărei Legii Recrutării apărute în Monitorul Oficial Nr. 93/1935.

Acei tineri cari posedă certificatele arătate mai sus şi nu le vor prezenta Cercului se vor încorpora pe întreg termenul de serviciu.

Comandantul Cercului Recrutare Sibiu
Colonel Anastasescu Em.

Incunoştiinţare! In scopul de a arăta că ţinem cu On. noastră clientelă, aducem la cunoştinţă că foarte multe mărfuri se vor scumpi în curând cu **44%**. — Având în depozit mari stocuri de mărfuri şi în dorinţa de a servi clientela noastră cu articolele de prima necesitate o sfătuim cu sinceritate să se aprovizioneze — după putinţă — acum când încă nu este prea târziu. Deoarece după puţin timp cu banii ce cumpăraţi azi, nu veţi mai putea avea decât aproape jumătate. In interesul propriu fiecare să viziteze marele şi unicul magazin special de cafea, în prezent cel mai bine asortat şi în tot felul de coloniale, delicatese, bonbonerie etc. etc., cu preţurile actuale mai ieftine, după cum urmează: **Cafea** prăjită şi măcinată imediat la cerere. Cafea Rio ¼ kg. Lei 33'-, Santos ¼ kg. Lei 38'-, Salvador ¼ kg. Lei 42'-, Ceylon ¼ kg. Lei 50'-, Cacao ¼ kg. Lei 20'-, 25'-, 30'-, Ceai Lei 3'-, 4'-, 5'- dgr., alune americane prăjite ¼ kg. Lei 12'-, sirop de smeură kg. Lei 40'-, untdelemn bun pentru salate, maioneze, de gătit kg. Lei 30'-, oţet de vin kg. Lei 10'-, oţet de cereale bun kg. Lei 8'-, brânză de Braila veritabilă kg. Lei 28'-, Rahat în 2 culori ¼ kg. Lei 12'-, cu gust de banane, trandafiri, vanilie etc. ¼ kg. Lei 15'-, cu fisticuri ¼ kg. Lei 20'-, gris kg. Lei 9'—, făină ptr. patiserie cea mai bună kg. Lei 8'-, bonboane diferite acrişoare kg. Lei 60'-, bonboane de ciocolată pralineuri Kg. Lei 80'-, precum şi toate celelalte articole cu preţuri adevărat de reclamă. — **Depozit de zahăr cu preţul cel mai ieftin al zilei!** In combinaţie cu magazinul **„LA PAŞA“** se află şi bonboneria „ZAMFIRESCU“, Bucureşti, cea mai bine asortată — Furnizorii Curţii Regale. — Păstraţi acest aviz şi vizitaţi-ne aprovizionându-vă cu cât mai multe mărfuri la preţurile de mai sus, căci ulterior va fi prea târziu

„LA PAŞA“, în Sibiu, str. Regina Maria 42
Telefon Nr. 93. (Convorbirile gratuite)
16268

La necesitate consideraţi valoroasele
separatoare de lapte şi maşinile de făcut unt „Alfa“
precum şi
Cazan pentru fiert cartofi „Alfa“
prin care se economiseşte nutreţul.
Permanent în depozit la
Carol F. Jickeli S. A.
Sibiu—Alba Iulia
16266

BANCA CENTRALA
pentru Industrie şi Comerţ S. A. Sibiu
Primeşte
Depuneri spre fructificare cu 4% brutto,
16256
la vedere, pe termin fix, sau pe durată nedeterminată. Banca a introdus casetele de economii (puşculiţe) pentru depuneri mărunte. Condiţiunile pentru primire şi replătire se pot vedea la ghişeurile băncii.

Notariatul com. Sibiel
jud. Sibiu
Nr. 437|935 16264
Publicaţie
Comuna Sibiel, vinde prin licitaţie publică în ziua de 7 Iulie 1935, una mânză murgă de 2 ani, cu stea în frunte, aflată de pripas din 23 Maiu 1935.
Licitaţia se va ţine la ora 14 la primăria comunală Sibiel.
Primăria comunală

BATOZELE
M. A. V.
SUNT CELE MAI BUNE
Preţuri scăzute
amăsurate la împrejurările de prezent.
Motoare „DEUTZ“
pentru Benzină şi Păcură
Cereţi oferte şi vizitaţi depozitul 16267
DEPARTAMENTUL MAŞINILOR
SIBIU. STR. SĂRII 22

O batoză 900
şi un motor de benzină, complect renovat, de vânzare la: Nicolae Bogdan, în comuna Nucet, poşta Cornăţel, jud. Sibiu.
16270

Cereri la armată
pentru amânare, din cauză de studii se află de vânzare la Librăria **„Foaia Poporului“**

Intreprindere de înmormântări
VICTOR KREMER
Sibiu, str. Faurului 1 — Telefon 187
se recomandă pentru preluarea de înmormântări pe cari le execută prompt, cu pietate şi cu **preţurile cele mai ieftine.** 16243

Anunţ
Binder Rudolf pierzând permisul bicicletei cu Nr. 1082 îl anulează pe această cale.
16062

Cărţi literare! Rechizite eftine!
Tot felul de caete, pe hârtie fină şi simplă, Blocuri de desemn, creioane, peniţe, precum şi toate recvizitele trebuincioase la şcoală, le aflaţi în mare alegere şi cu preţurile cele mai convenabile numai la
Librăria „Foaia Poporului“, Sibiu

Situaţia politică în ţară

Când încheiem foaia, din Bucureşti se anunţă iarăş noui frământări politice, în sânul guvernului ca şi al partidului liberal. Cari sunt motivele? Preşedintele partidului liberal, dl Dinu Brătianu, a publicat acum două zile o convorbire cu un redactor dela ziarul „Universul". In această convorbire (interview) dl Brătianu se declară contra schimbării constituţiei şi cere uşurarea vieţii economice prin micşorarea impozitelor.

Cele spuse de dl Dinu Brătianu sunt argumente foarte serioase şi bine motivate. Dar asta nu-i place primului ministru Tătărescu, care se pare că vrea altceva. Ca urmare, după cele apărute în „Universul" a fost mare vâlvă în toate cercurile politice. Marţi şi Mercuri se vorbia de demisia guvernului. Joi lucrurile s'au mai domolit. Probabil că deocamdată nu va fi nimic. Dar mai încolo cine ştie ce va mai urma.

Goana după impozite

Că e lipsă de bani în ţară, vedem, simţim şi înţelegem, fiindcă nu se pot vinde produsele agricole ale acestei ţări. Dar nu înţelegem pe Ministerul de Finanţe, care crede, că luând la goană pe contribuabili şi punându-le dări ce nu le pot suporta, o să fericească ţara. In chipul acesta sunt fericiţi — dar pe scurt timp — numai funcţionarii ce nu lucrează după amează, fac „punţi" la serbători, îşi iau diferite concedii şi mereu strigă că leafa e prea mică...

Această situaţie e nepotrivită şi nu mai poate dura mult într'o ţară agricolă ca a noastră. Dacă nu se revine la realitate vrând-nevrând vom ajunge la inflaţie cu toate necazurile ei. Dacă noi nu ne ajutăm, nici Dumnezeu nu ne poate ajuta. Asta nu-i permis să uităm.

In loc să auzim, că ministerul de finanţe propune măsuri pentru înfrânarea cheltuelilor de prisos — şi sunt destule — vedem tot salturi mortale după înmulţirea dărilor şi a taxelor, apoi goană după incasări, de parcă ne-a cuprins turbarea.

*

Mai nou se vesteşte: Ministerul de Finanţe, din cauza proastei situaţii a incasărilor, a oprit toate concediile de odihnă pentru această vară tuturor funcţionarilor fiscali (dela percepţii) din provincie. Funcţionarii, cari sunt deja plecaţi în concediu, vor avea să se prezinte imediat la slujbă. Cei cari nu se vor prezenta, vor fi consideraţi ca demisionaţi.

Aşa spune ordinul dat, care e destul de nedrept. Unii ţin toate minunile de sărbători, alţii deloc. Unii lucrează, aşa ca ei, numai înainte de amează, alţii să nu primească deloc concediu. In schimb sunt alţii cu „punţi" sau în concedii cu lunile. Căutaţi şi-i vedeţi! Ca în ţara lui Cremene! Şi nu se genează.

O altă ştire mai spune: Ministerul de Finanţe a dat un ordin administraţiilor de constatare, ca până în ziua de 5 Iulie să înainteze ministerului o situaţie, de câte apeluri au fost introduse până la 1 Iulie atât de către fisc cât şi de contribuabili. De asemenea s'a cerut numărul comisiunilor de apel şi data când se vor termina lucrările.

Acest ordin vrea să aranjeze probabil, în curând, o goană şi mai necruţătoare după incasări. La început repede cu impunerile cum le trăzneşte prin minte, după aceea zor cu apelurile. Iar la urmă în goană nebună după încasări, ori au ori n'au oamenii veniturile scrise de fisc pe hârtie.

Cine vrea să spună că aceasta e lege şi dreptate românească!? E o greşală la mijloc! Aceasta e dreptate chinezească!! Care desigur nu va duce la bine, căci lucrurile bune, cuviincioase şi drepte se aranjază altcum, nu aşa!

Valorificarea grâului

Vagonul de grâu din noua recoltă se va vinde cu 34.000 lei

După multe referate şi discuţii, delegaţia economică a guvernului şi consiliului de miniştri au luat ultima hotărâre privitor la preţul grâului, aprobând propunerile dlui ministru al agriculturii Vasile Sasu. Valorificarea se bazează pe două prime de producţie si anume:

Două prime

O primă valutară de 8000 lei la vagon, care se va plăti producătorului de către Banca Naţională din fondul primei de 44 la sută plătită de importatori.

A doua primă, numită economică, de 9000 lei la vagon, se va plăti dintr'un fond ce se va crea prin înfiinţarea unei suprataxe de 90 bani la kilogramul de făină, peste taxa existentă de 25 bani, care, după-cum se ştie, serveşte numai la înzestrarea armatei.

Totalul de 17.000 lei, obţinut prin cele două prime, adăugat la preţul mondial al vagonului de grâu, socotit la 17.000 lei, va constitui preţul cel mai mic de cumpărare a grâului.

Preţul minimal al grâului

Acest preţ de încurajare sau de valorificare a grâului va fi deci de 34.000 lei la vagonul de 77 Kgr. la hectolitru cu 5 la sută corpuri străine, preţul putând creşte cu 1 la sută pentru calităţile surerioare.

Taxa pe făină

Taxa pe făină se va incasa dela morari, iar grâul taxabil nu se va măcina decât la morile comerciale, al căror număr este fixat de guvern.

Făina provenită dela morile ţărăneşti şi folosită numai pentru săteni, este scutită de taxe.

Cum se va susţine preţul grâului

In ce priveşte menţinerea preţului minimal de 34.000 lei la vagonul de grâu, acesta se va face prin cumpărături la preţul numit, de către organe judeţene create de corporaţie în acest scop.

Pentru primele cumpărături se va pune la dispoziţia organelor numite un fond de ajutor de 350 milioane lei.

S'a stâns un stâlp al medicinei

† Dr. Aurel Cândea

Duminecă 23 Iunie c. — după lungi şi grele suferinţe — s'a stâns, din viaţă, în sanatorul Dr. Siiartău, din Arad, distinsul medic chirurg dr. Aurel Cândea, fiul părintelui protopop octogenar Ioan Cândea din Avrig.

Dr. Aurel Cândea moare în etate de 51 ani — după o activitate de 28 ani în ogorul medicinei ardeleană-bănăţeană. In urma lui rămân, cu inima frântă de durere soţia cu doi copilaşi, elevi ai liceului din Timişoara, fratele dr. Romul Cândea profesor universitar la Cernăuţi, sora preuteasa Matei din Lancrăm şi îndureratul său tată protopopul Ioan Cândea, Avrig.

Moartea distinsului medic ardelean lasă un mare gol în rândurile medicilor — distinşi chirurgi — iar partidul naţional ţărănesc, al cărui membru devotat a fost, pierde în drul Aurel Cândea pe unul dintre cei mai activi subsecretari de Stat, pe cari part. naţ. tăr. i-a avut în guvernările sale.

Ardealul şi Banatul arborează doliu etern asupra ţărânei proaspete, care acopere mormântul veşniciei...

Fie ca pierderea ireparabilă care se simte în Ardeal şi Banat, prin moartea drului Aurel Cândea să fie un prilej de adânc omagiu pentru sufletele acelora cari au căzut la posturile de comandă, unde ţara i-a aşezat după merite.

Ce se petrece în alte ţări

ITALIA ameninţă cu retragerea din Liga Naţiunilor, dacă nu i se lasă mână liberă în conflictul cu Abisinia. Asta însemnează, că Italia are de fapt ceva plan încă ascuns cu privire la Abisinia.

RUSIA şi GERMANIA. De când a ajuns Hitler la conducerea Germaniei, aceste două ţări nu se mai înţeleg. Din contră, Rusia are teamă să nu fie atacată de Germania. Ca urmare, Ruşii au cam rupt orice legături cu Germanii. Locul lor l-au luat Francezii. Mai nou se anunţă din Moscova: Rusia Sovietică a refuzat creditul (împrumutul) de un miliard de mărci oferit de Germania, pentru sporirea cumpărăturilor sovietice din Germania. Germania cerea plata acestor bani în materii prime, în special minerale, mangan şi petrol.

STATELE UNITE iau măsuri contra unui războiu viitor. Comisia Senatului a propus: Preşedintele Statelor Unite va refuza paşapoarte pentru acei cetăţeni ai Statelor Unite, care ar voi să meargă în zona de războiu.

Lăzile dela Moscova

Am trimis: nouă miliarde şi jumătate lei aur; am primit: corsete, bancnote vechi şi registre...

La Obor în Bucureşti, unde e Gara de Est, se descarcă de o săptămână lăzile sosite dela Moscova. Lăzi care ne aduc mai mult buclucuri, decât lucruri de valoare. Am trimis în Rusia aur şi — deocamdată — ni se retrimite maculatură. Am trimis cele mai scumpe odoare şi obiecte de artă ale neamului nostru, şi ne vin acum lăzi cu corsete şi jartiere de femei. Poate ne va veni şi restul.

Deschiderea lăzilor s'a făcut în primele zile cu o discreţie extraordinară. Zadarnic întrebi pe cei în drept: Ce s'a găsit în aceste lăzi? Dau din umeri şi mormăie ceva neînţeles:

— Hârtii de bancă... registre... rente...

Interesant e, că unii dintre cei cari au încărcat în lăzi faimosul tezaur trimis la Moscova, sunt acum la Obor şi deschid lăzile. Pe figura lor se poate citi o decepţie evidentă. Cineva susţine chiar că „nu sunt astea lăzile pe care le-am trimis la Moscova".

In cazematele Kremlinului

Când s'a spus părerea sănătoasă, în timpul războiului, să îndreptăm acest tranport spre Anglia, guvernul liberal de atunci s'a împotrivit. Lungi convorbiri dusese la rezultatul, că Ruşii binevoiesc să primească păstrarea acestui tezaur în ca-

zematele şi subteranele dela Kremlin, în care păstrau comorile ţarilor.

Iată acum aci, la Obor, o parte din cele 1738 de lăzi, care au fost încărcate în Decemvrie 1916, în 17 vagoane, care, formând trei trenuri, au părăsit gara Iaşi, îndreptându-se spre Moscova.

Nici Ruşii nu susţin acum, că nu s'au deschis la Moscova aceste lăzi. Mai întâi ele trebuiau inventariate la Moscova, ceeace înseamnă că faimoasele lăzi au mai fost deschise odată.

După aceste prime transporturi, a mai fost expediat în Rusia întregul avut al Băncii Naţionale. Valoarea totală a tezaurului expediat la Moscova a fost de *nouă miliarde şi jumătate lei aur.*

Cei cari au abuzat...

Din aceste nouă şi jumătate miliarde lei aur, până acum nu ne-a sosit nimic.

In lăzile trimise sunt oarecari acte cu o valoare istorică, care reintră în patrimoniul ţării. Pe lângă acestea, însă, lăzile conţin şi o mare cantitate de bucluri nevăzute. In adevăr, restituirea lor a produs şi o oarecare panică. Au fost o serie de indivizi, care au declarat, că au expediat la Moscova, în aceste lăzi averi colosale, pe când ei nu trimiseseră nimic.

Lipsa unui inventar serios şi svonurile, la un moment dat, că bolşeviciii au prădat tezaurul şi au vândut în lume bijuteriile, au dat apă la moara unora, ca să ceară chiar duplicate de rente. Or, acum se va vedea, cine a abuzat de această situaţie şi ce măsuri se vor lua contra celor înscrişi, că ar fi trimis bogăţii grozave, când ei nu aveau nimic în acel tezaur.

Aceştia însă mai au o şansă de scăpare, tocmai în lipsa de inventar, care a făcut să li se restitue tot ce era de mică valoare, şi să nu se ştie ce au devenit adevăratele obiecte de tezaur. Se pare că unii din puternicii zilei din 1916 au căutat să-şi protejeze soţiile şi metresele, fiindcă în unele lăzi s'au găsit până şi pălărioare de femei, garnisite cu câte o pasăre împăiată, ghete lungi cum se purtau pe atunci, şi chiar rochii de seară.

Şi câte măsuri se iau, care acum apar ridicule, ca nu cumva să se atingă cineva de aceste „preţioase" lăzi! Trenul a sosit la Obor împănat de agenţi şi sub o pază puternică, probabil ca să nu zboare cumva pupăzele depe pălăriile cucoanelor din 1916! Ba mai mult, trenul a fost garat pe o linie specială, care conduce direct într'un antrepozit acoperit. Au băgat tot trenul într'un fel de hangar enorm, poate lung de vre-o treizeci de metri, şi acolo a început cu mare grije, descărcarea. Nu fără uimire s'a constatat, că unele din aceste lăzi foarte vechi, mucezite şi dogite, erau desfăcute şi aveau scândurile abia prinse superficial.

Discreţie garantată

Dacă vrei să te apropii de acest hambar-depozit, este o halima întreagă. Dela 500 metri depărtare te opreşte o sentinelă cruntă, care-ţi pune baionata în piept şi-ţi spune: Nu e voe să se apropie nimeni, nici chiar gazetarii!

In acele antrepozite o comisie compusă din reprezentanţi ai Băncii Naţionale, Casei de Economie, ministerului de externe, este de faţă la descărcare şi deschidere. Lăzi, scânduri şi paperaserie, clae peste grămadă. De îndată ce se constată conţinutul unei lăzi, fragmentul de „tezaur" este expediat instituţiunei căreia îi aparţine, Băncii Naţionale, Casei de Economie etc.

Nu ştim, ce destinaţie se dau obiectelor de toaletă, corsetelor stil 1916, lengeriei de mătase şi pălăriilor cu diverse ornamente avicole. Dar comentariile pe cari aceste relicve galante le stârnesc sunt uneori interesante. Astfel cineva ne explică faptul:

Cucoanele din protipendada dela Iaşi, credeau în 1916, că peste puţin timp, se vor duce cu soţii sau amanţii lor la Moscova, după tezaur. Ele şi-au expediat astfel toaletele, fără cheltuială, pe contul statului, fiind sigure, că le vor găsi la Moscova, unde se vor împodobi cu ele, pe stradă şi la teatru, „ca să întreacă pe rusoaice"....

Incă o legendă care s'a stins: marele, formidabilul „tezaur dela Moscova"!...

„Lupta" S. V.

Meseriaşii din toată ţara protestează

contra impozitelor prea grele

De trei ani de zile, impozitele pentru meseriaşi şi negustori (patenta fixă) n'au mai fost scăzute, deşi fiecare din noi ştim, că veniturile tuturor sunt în scădere. Numai fiscul n'aude, nu vede. El nu se mai satură. Vrea tot să urce. La scăderi se face surd.

Această lipsă de înţelegere a situaţiei, produce tot mai mare mâhnire în rândurile cetăţenilor contribuabili, cari sunt spoliaţi de ultimul ban pentru plata impozitelor. Intre aceştia, cei mai loviţi în anii din urmă sunt meseriaşii şi negustorii mici. Ei trăiesc cu ţăranii Şi dacă ţărănimea n'are bani, atunci nu are nici meseriaşul sau micul negustor.

In timpul din urmă s'a pornit o mişcare generală a meseriaşilor din toată ţara. Organizaţiile profesionale ale acestora vreau să formeze un *„Front* Comun" al meseriaşilor, în numele cărora s'a lansat un apel către meseriaşii de toate breslele din ţară. Din acest apel dăm şi noi următoarele părţi:

Lipsa de lucru şi impozitele.

O îndelungată lipsă de lucru a lovit toate breslele şi ne-a asvârlit în cea mai neagră mizerie. Criza ne sugrumă şi pe noi cu aceiaşi nemiloasă cruzime ca şi pe celelalte clase producătoare.

In acest timp de mari lipsuri, impozitele şi taxele comunale sunt urcate, sdrobind sub greutatea lor pe micii meseriaşi şi silindu-i adesea să-şi închidă atelierele.

Ca primă urmare a sporirii impozitelor indirecte, alimentele de primă necesitate, materialele şi furniturile se scumpesc şi mai mult, iar speculanţii şi traficanţii găsesc cale deschisă spre a specula clasele producătoare.

Tarifele vamale protecţioniste, măsurile de contingentare, tolerarea trusturilor şi cartelurilor, creditele nesecate de zeci de miliarde, au încurajat marea industrie parazitară în dauna massei mari a consumatorilor, şi în paguba claselor producătoare.

Plătim din sărăcia noastră cote prea mari Casei Centrale pentru o neîndestulitoare îngrijire medicală şi pentru ajutoare băneşti prea mici în caz de boală. Pensia de bătrâneţe ne-a fost furată.

Fraţi meseriaşi, nu mai putem răbda să fim scufundaţi tot mai adânc în mizerie, sărăcie, ignoranţă şi boală fără a ne împotrivi.

Asociaţiunile mai jos semnate, conştiente de răspunderea ce o au faţă de întreaga clasă meşteşugărească şi dornice să primească o acţiune energică şi cinstită în folosul meşteşugărimii sărace, au hotărît, în vederea unei acţiuni comune pe întreaga ţară, să se unească sub acelaş steag de luptă, înfăptuind *Frontul Comun al Meseriaşilor.*

Frontul comun va duce acţiunea în cadrul legilor existente.

*

Iată aci şi ce urmăreşte Frontul Comun al Meseriaşilor:

Programul de revendicări

1. Reducerea impunerilor la puterea actuală de plată a meseriaşilor.
2. Ştergerea datoriilor restante către fisc şi comună şi ştergerea tuturor amenzilor fiscale, comunale, sanitare ale Casei Centrale şi ale Camerilor de Muncă.
3. Desfiinţarea taxelor comunale de 12 la sută pe contractele de închiriere pentru toţi meseriaşii şi desfiinţarea impozitului pe cifra de afaceri.
4. Autonomia locală a Caselor de Asigurare şi îmbunătăţirea asigurărilor sociale şi a tratamentului medical.
5. Alegeri imediate la Camerile de Muncă, ca să nu mai fie conduse de comisii interimare.
6. Abrogarea impozitelor cari scumpesc traiul.
7. Votarea unei legi de unificare şi organizare a meseriaşilor.
8. Reducerea taxei de eliberare a cărţilor de capacitate şi a cotelor la Casa Centrală.
9. Asigurarea ajutorului băneşc şi medical al meseriaşilor şi familiilor lor în timp de şomaj sau sezon rău.
10. Plata de către Casa Centrală a primei săptămâni de boală.
11. Procurarea creditului eftin şi pe termen lung şi acordarea de lucrări din partea statului, comunelor şi regiilor autonome, de lucrări de preferinţă tovărăşiilor de muncă şi cooperativelor de meseriaşi.
12. Infiinţarea Camerelor de Meserii.
13. Asigurarea unei bătrâneţi demne, prin pensie micilor patroni meseriaşi.
14. Interzicerea absolută ca toate atelierele de pe lângă închisori şi alte autorităţi militare şi civile să execute lucrări pentru clientela particulară şi de a se prezenta la licitaţii.

Fraţi meseriaşi, cu încredere în forţa pe care ne-o dă numărul, unitatea de acţiune şi importanţa noastră ca factor productiv, veniţi în rândurile noastre pentru ca acţiunea pornită să aibă succesul pe care-l dorim.

Trăiască Frontul Comun al Meseriaşilor de toate breslele, Federaţia Meseriaşilor, Liga Generală a Meseriaşilor. Asociaţia Patronilor Tapiţeri, Asociaţia Meseriaşilor Cooperatori, Sindicatul Patronilor Pictori de firme, Asociaţia Carosierilor.

*

Reuniunile de meseriaşi din Ardeal şi Bănat sunt invitate să ia în discuţie şi cercetare punctele de mai sus. Ceice doresc amănunte sau au de spus ceva, să ne scrie la foaie.

CĂTRE PRIMĂRIILE COMUNALE. Rugăm primăriile comunale cari ne datorează pentru publicaţiunile apărute în „Foaia Poporului", să ne trimită cât mai curând costul publicaţiunilor, pentru a nu fi siliţi să procedăm pe alte căi, cari, pe lângă neplăcere le-ar pricinui şi spese.